

Test z języka polskiego

LUSTERCZKO

Organizatorzy:

Wydział Edukacji
Urzędu Miasta
w Koszalinie

Centrum Edukacji
Nauczycieli
w Koszalinie

Szkoła
Podstawowa
Nr 17
w Koszalinie

Szkoła
Podstawowa
Nr 18
w Koszalinie

Drogi uczniu,

Przeczytaj uważnie teksty i polecenia. Wybierz jedną prawidłową odpowiedź i zaznacz ją ołówkiem na karcie odpowiedzi. Nie używaj korektora.

Pracuj uważnie. Na rozwiązanie zadań masz 60 minut. Powodzenia!

Koszalin, maj 2002r.

TEKST A

A oto legenda związana ze Świętem Wielkiego Odbicia: Dawno, dawno temu, kiedy na świecie nie było jeszcze luster, Vicewersowie prowadzili trudny i pełen wyrzeczeń tryb życia. Podróżowali od strumyka do jeziora, od jeziora do rzeczki, od rzeczki do jakiegoś źródła – wszystko w nadziei, że uda im się osiągnąć tak zwane podwójne odbicie, które jest warunkiem ich dobrego samopoczucia.

Nikt wtedy nawet nie marzył o salach baletowych pełnych luster, wielkich halach teatralnych, ba, zwykła szyba wydawała się czymś nieosiągalnym, zresztą nie została jeszcze po prostu wynaleziona.

Otóż któregoś dnia dotarła do Vicewersów wiadomość, jakoby pewien król, mieszkający za siódmą górą i za siódmą rzeką, posiadał narzędzie doskonale odbijające i że nic nie robi, tylko w nie patrzy.

Jaskółki, które przyniosły tę informację, były bardzo podniecone i opowiadały, że cały kraj leży w ruinie, a król nic, tylko się przegląda.

Zebrał się więc wszyscy Vicewersowie i rada w radę ustalili, że trzeba wysłać kogoś na zwiady. Ale że nikt nie chciał wyruszać w taką długą podróż, więc ciągnięto losy.

No i los padł na wyjątkowo okropnego Vicewersa. Vicewersowie dzicy w ogóle nie są ładni, ale ten należał do najbrzydszych, tak że nawet wśród swoich nazywano go Pokraką.

Wyobrażam sobie, ile musiał się biedny Pokraka namęczyć, zanim dotarł za siódmą górą i za siódmą rzeką!

Kiedy przybył pod pałac, był tak zmęczony, że z wielkim trudem wśliznął się do konewki, a potem na miednicę królewską. I tak mu się udało, że od razu na królewską!

Patrzy Pokraka: wstaje rano król, ale jeszcze przed umyciem zagłęda w kwadratowe pudełeczko, które trzyma w ręku, i mówi do siebie:

- Ojjoj, ale ze mnie ładny król! No, no! Oczy jakie mam błyszczące, nosek jaki, a ta korona jaka elegancka!

Spojrzał Pokraka, a tu król trzyma w ręku lustro, pierwsze lustro, jakie było wtedy na świecie.

Zebrał się Pokraka w sobie i hop! Skoczył do lusterka. Ale mu tam dobrze! Tylko że się jeszcze nie umiał chować, więc go król zobaczył.

- A co to znowu? – wrzasnął król – czy ja tak wyglądam?

- Jeszcze gorzej – powiedział Pokraka i tak się skrzywił, że aż królowi o mało szczeka nie wyskoczyła z zawiasów.

- Oj! – zawołał król – co to jest?

- Będzie jeszcze gorzej, jak będziesz to przechowywał dla siebie! – mruknął Pokraka.

- Co takiego? – pyta król.

- To, w czym ja siedzę – rzekł Pokraka.

- Lustro? Ależ lustra są bardzo drogie!

- No to co z tego? Co to za władca, który nie myśli o szczęściu swoich poddanych, tylko wciąż się przegląda! – oświadczył Pokraka i zrobił tak paskudną minę, że aż króla zemdliło.
- Przestań, przestań – krzyknął król – zaraz zacznę myśleć o szczęściu swoich poddanych!
- No, żeby tylko! – pogroził Pokraka królowi i tak wybałuszył oczy, jakby się dusił.
- Tylko nie to, tylko nie to – prosił król – już biegnę!

I rzeczywiście zostawił lustro i pobiegł wydać rozkazy, żeby ludziom było lepiej i żeby zrobić dużą fabrykę luster, i jeszcze wydał taki rozkaz, że każdy się może przeglądać, ale nie za dużo, bo od tego ludzie tracą rozum.

Pokraka jeszcze parę razy mu się pokazał, a gdy sprawdził, że król rzeczywiście sporządzał, powędrował do swoich, by oznajmić, że nastały dobre czasy.

I dzień, kiedy Pokraka po raz pierwszy pokazał się w lustrze, do dziś jest święcony jako Dzień Wielkiego Odbicia, zaś Pokraka i jego potomkowie mają prawo pokazywać się każdemu, kto za długo patrzy w lustro albo jest złym władcą.

(Maciej Wojtyszko: Bromba i inni)

TEKST B

Stojąc przed lustrem ciszy
Barbara z rękami u włosów
nalewa w szklane ciało
srebrne kropelki głosu

(K. K. Baczyński: Biała magia)

1. Tekst A jest:

- A) legendą
- B) baśnią
- C) balladą
- D) kolędą

2. Głównym bohaterem tego fragmentu jest:

- A) Vicewers i Pokraka
- B) Pokraka i król
- C) król i szyba
- D) lustro i Pokraka

3. Kim jest narrator w tekście A?

- A) Pokraką
- B) nie wiadomo kim
- C) jednym z Vicewersów
- D) królem

4. Kim jest Vicewers?

- A) wicekrólem
- B) odbiciem
- C) poddanym
- D) lustrem

5. Dlaczego Pokraka wyruszył w podróż?

- A) w poszukiwaniu lustra i własnego szczęścia
- B) na spotkanie z królem i przygodą
- C) aby przeżyć wielką przygodę wśród ludzi
- D) aby polepszyć życie ludzi i dać im trochę szczęścia

6. Dzień Wielkiego Odbicia ustanowiono na cześć:

- A) upamiętnienia króla
- B) uczczenia odwagi Vicewersa
- C) upamiętnienia dnia, w którym Pokraka ukazał się królowi
- D) wynalezienia lustra

7. „A oto legenda związana ze Świętem Wielkiego Odbicia”. Ta wypowiedź to:

- A) zdanie pojedyncze nierozwinięte
- B) równoważnik zdania
- C) zdanie pojedyncze rozwinięte
- D) zdanie złożone

8. Opowiedziane w tekście A wydarzenia dzieją się:

- A) w czasach przedhistorycznych
- B) starożytności
- C) przed wynalezieniem szyby
- D) współcześnie

9. W tekście A akcja rozgrywa się:

- A) we Włoszech
- B) w Krakowie
- C) nie wiadomo gdzie
- D) w lustrze

10. „lustro ciszy” w tekście B to:

- A) uosobienie
- B) porównanie
- C) metafora
- D) onomatopeja

11. Która z wymienionych cech najdobitniej charakteryzuje króla?

- A) zarożumiałość
- B) lenistwo
- C) pewność siebie
- D) narcyzm

12. Król był:

- A) egoistą
- B) elegantem
- C) altruistą
- D) inwalidą

13. **Wyliminuj z podanych przykładów te, które nie są związane z wodą.**

- A) konewka, miednica
- B) strumyk, jezioro
- C) rzeczka, źródło
- D) szyba, lustro

14. **Zaznacz punkt, w którym występują tylko rzeczowniki.**

- A) wyrzeczenia, marzenie, król
- B) źródło, marzyć, siódma
- C) nieosiągalny, narzędzie, lustro
- D) jaskółki, królewski, przeglądać

15. **Wskaż szereg z wyrazami spoza rodziny.**

- A) lustracja, lustro, lustrzeń (karp)
- B) lustro, lustrzanki, lustrować
- C) lustr (błysk), lustro, lustrator
- D) ilustracja, iluminacja, lustrzany

16. **Wskaż czasownik w trybie rozkazującym.**

- A) prosił
- B) pokazywać
- C) nie marzył
- D) przestań

17. **Wskaż na podstawie tekstu B szereg zawierający wyłącznie epitety.**

- A) szklane ciało, srebrne kropelki
- B) ręce u włosów, stojąc przed lustrem
- C) nalewa w szklane ciało, kropelki głosu
- D) lustro ciszy, Barbara z rękami

18. **Które z porzekadeł najtrafniej charakteryzuje zachowanie króla?**

- A) Jedna jaskółka nie czyni wiosny.
- B) Mądry Polak po szkodzie.
- C) Jaka praca, taka płaca.
- D) Co za dużo, to niezdrowo.

19. **O jakim wynalazku jest mowa w tekście A?**

- A) lustrze
- B) szybie
- C) sali teatralnej
- D) sali baletowej

20. **Wskaż tytuł utworu, z którego pochodzi tekst A.**

- A) „Alicja w krainie czarów”
- B) „Harry Potter”
- C) „Bromba i inni”
- D) „Ania z Zielonego Wzgórza”

21. **Kogo król dojrzał w lustrze?**

- A) Pokrakę
- B) poddanych
- C) Vicewersów
- D) czarodzieja

22. **Jaką informację przyniosły Vicewersom jaskółki?**

- A) trzeba zasięgnąć języka w sprawie wagi państwowej
- B) król tylko się przegląda i stroi miny
- C) cały kraj leży w ruinie, a król rozpacza
- D) cały kraj leży w ruinie, a król nic, tylko się przegląda

23. **Wyraz „lustreczko” to:**

- A) zdrobnienie
- B) spieszczanie
- C) zgrubienie
- D) wulgaryzm

24. **Który zapis jest poprawny?**

- A) viceversa
- B) wicewersa
- C) vice versa
- D) vicewersa

25. **Które wypowiedzenie najpełniej odzwierciedla myśl przewodnią tekstu A?**
- A) najważniejsze w życiu jest zadowolenie z siebie
 B) najważniejsze jest przeglądanie się w lustrze i zajmowanie sobą
 C) najważniejsze jest myślenie o szczęściu innych
 D) najważniejsze jest przywiązanie do rzeczy, które posiadamy
26. **Król na widok Pokraki:**
- A) cieszył się
 B) śmiał się
 C) bał się
 D) dusił się
27. **Pokraka sprawił, że król:**
- A) wyrzucił lustro i wyjechał za siódmą górę i za siódmą rzekę
 B) z przestachu rozbił lustro
 C) zaczął myśleć o dobru i radości poddanych
 D) podarował lusterko Vicewersom
28. **Od patrzenia w lustro ludzie:**
- A) tracą rozum
 B) tracą wzrok
 C) tracą wiarę
 D) tracą zdrowie
29. **Dobre czasy dla poddanych nastąpiły, gdy król:**
- A) sporządził i wyjechał w siną dal
 B) zostawił lustro i wybiegł wydać rozkazy
 C) skrzywił się, że o mało szczęka nie wyskoczyła mu z zawiasów
 D) poczuł się źle, bo go zemdliło
30. **Nastrój tekstu jest:**
- A) dostoyny i patetyczny
 B) pouczający i humorystyczny
 C) patetyczny i zabawny
 D) wesoły i bezsensowny
31. **W przytoczonym fragmencie znajduje się wiele zdań wykrzyknikowych. Służą one:**
- A) wyrażeniu niechęci króla do Vicewersów
 B) podkreśleniu rozwagi i spokoju króla i Pokraki
 C) wyrażeniu emocji króla i Pokraki
 D) ujawnieniu braku odpowiedzialności króla
32. **Jaką moc posiadał Pokraka i jego potomkowie?**
- A) zamieniania ludzi w jaskółki
 B) pokazywania się każdemu, kto za długo patrzy w lustro
 C) odczyniania czarów i guseł
 D) zakazywania patrzenia w lustro
33. **Czego oczekiwali Vicewersowie od króla?**
- A) troski o szczęście poddanych
 B) budowy teatru i sali baletowej
 C) wydawania rozkazów
 D) nieustannego patrzenia w lustro
34. **Który szereg zawiera poprawne formy gramatyczne wyrazu „ręka”?**
- A) w ręce, w rękę, w rękach
 B) rękami, rękami, rękoma
 C) rąk, ręków, rękę
 D) w ręce, w rękę, rękami
35. **Co łączy teksty A i B?**
- A) ten sam rodzaj literacki
 B) ten sam gatunek literacki
 C) ten sam motyw literacki
 D) wszystkie odpowiedzi są poprawne

36. Jakie formy wypowiedzi możesz znaleźć w tekście A?

- A) opowiadanie, dialog, opis
- B) opowiadanie, dialog, monolog, opis
- C) opowiadanie, dialog, monolog
- D) opis, dialog, monolog

37. Baśń i legenda należą do:

- A) jednakowego rodzaju i różnych gatunków
- B) jednakowego rodzaju i tego samego gatunku
- C) różnych rodzajów i różnych gatunków
- D) różnych rodzajów i jednakowych gatunków

38. Język tekstów A i B ma charakter:

- A) informacyjny
- B) popularnonaukowy
- C) artystyczny
- D) sprawozdawczy

39. Motywem wędrownym w tekście A jest:

- A) lustro
- B) korona
- C) podwładni
- D) nie pojawia się motyw wędrowny

40. Jakie cechy ma Vicewers dziki?

- A) jest brzydki i sprytny
- B) jest przebiegły i mądry
- C) jest konsekwentny i odpowiedzialny
- D) wszystkie odpowiedzi są prawdziwe

41. Co na podstawie tekstu A możemy powiedzieć o Vicewersach dzikich?

- A) jest to społeczeństwo demokratyczne
- B) rozumieją mowę ptaków
- C) mają swoje tradycje
- D) wszystkie odpowiedzi są prawdziwe

42. Dlaczego Vicewersowie prowadzili trudny i pełen wyrzeczeń tryb życia?

- A) ponieważ nie było jeszcze szyb
- B) nie mogli osiągnąć dobrego samopoczucia
- C) lustra były niedostępne
- D) wszystkie odpowiedzi są prawdziwe

43. Jaki wyraz pełni funkcję orzecznika w poniższym fragmencie:

„zwykła szyba (...) nie została jeszcze po prostu wynaleziona”

- A) została
- B) po prostu
- C) jeszcze
- D) wynaleziona

44. W jakim trybie występują czasowniki w tekście A?

- A) w trybie oznajmującym i przypuszczającym
- B) w trybie oznajmującym i rozkazującym
- C) w trybie oznajmującym, rozkazującym i przypuszczającym
- D) tylko w trybie oznajmującym

45. Który szereg zawiera wyłącznie wykrzyknienia?

- A) hej, hop, no, ej
- B) ojoj, hop, hejże, ach
- C) otóż, hop, oj, no
- D) jeszcze, hola, ha, ech

46. Jaki znak graficzny wyraża emocje w wypowiedzeniu?

- A) znak zapytania
- B) wykrzyknik
- C) średnik
- D) pauza

47. W którym szeregu nie ma żadnego błędu w pisowni wyrazów wielką i małą literą?

- A) Król, dzień Wielkiego Odbicia, Pokraka
- B) Vicewersowie, pokraka , król
- C) Pokraka, Święto Wielkiego Odbicia, Vicewersowie
- D) Vicewersowie, Król, Pokraka

48. W którym z podanych tytułów nie występuje motyw wędrowny?

- A) „Śnieżka”
- B) „Kopciuszek”
- C) „Królowa Śniegu”
- D) „Małpa w kąpiel”

49. Fragment B jest tekstem:

- A) użytkowym
- B) poetyckim
- C) publicystycznym
- D) biograficznym

50. Napisałeś baśń. Opublikujesz ją w :

- A) „Gazecie Wyborczej”
- B) „Płomyczku”
- C) „Poznaj swój kraj”
- D) „Komputerze”

KLUCZ ODPOWIEDZI-2002

1.	B
2.	C
3.	B
4.	B
5.	D
6.	C
7.	B
8.	C
9.	C
10.	C
11.	D
12.	A
13.	D
14.	A
15.	D
16.	D
17.	A
18.	D
19.	A
20.	C
21.	A
22.	D
23.	A
24.	C
25.	C
26.	C
27.	C
28.	A
29.	B
30.	B
31.	C
32.	B
33.	A
34.	D
35.	C
36.	C
37.	A
38.	C
39.	A
40.	A
41.	D
42.	D
43.	D
44.	B
45.	B
46.	B
47.	C
48.	B
49.	B
50.	B